

g^o T
Lupna spomen - knjiga
Zaceta g. 1846.

župe
Markuševce
(sv. Simuna i Jode Tadeja)
kod Zagreba.

1115

Nakon dugog i mukotrpnog prepisivanja predajem javnosti prijepis „*Župne spomen knjige župe Markuševac (sv. Šimuna i Jude Tadeja) kod Zagreba*“ koju je od g. 1911. do 1937. vodio župnik Blaž Kovačić.

Smatram da će objavljivanje ove Spomenice ispuniti veliku prazninu u, ne tako davnoj a ipak nepoznatoj, prošlosti ove župe i mjesta.

Razlog dugog i mukotrpnog prepisivanja je poprilično nečitak rukopis. Na nekim mjestima je trebalo rekonstruirati cijele riječi, tako da je moguće da nisu točno pročitane. Isto se odnosi i na imena ljudi i mjesta koja nisu mogla biti provjerena.

Tekst sam nastojao što točnije prepisati, stoga sam zadržao starinske riječi, stil pisca, kao mnoge stilske i gramatičke pogreške.

Molim čitateljstvo da mi, ako pronađe koju netočnost, javi te da se greške isprave.

Josip Đurbek, župnik

1911.

2. siječnja otišao sam na poziv brata u Ameriku, Cleveland-Ohio - gdje sam ga vjenčao. Vozio sam se do Clevelanda Ohio potpunih 11 dana. Vrijeme nije bilo radi kiše najljepše, ali se je dalo ipak dobro putovati, dočim početak ožujka, kad sam se natrag vraćao, bio je jako lijep i putovanje bijaše ugodno.

Amerika je jedna velika fabrika i velika pijača. Hrvati jako piju i kartaju. Nije već zaslužbe kao nekada, ali ipak razumni mogu prilično prištediti jer je život jeftin.

Zamjenik mi je bio na župi Josip Nagy, umirovljeni župnik iz senjske vicure, vrlo fin i ljubazan čovjek.

Vrativši se kući, dočekali su me župljani sa mužikašima.

Do gradnje škole u Bidrovcu još nije došlo. Koncem ove godine obvezali su se župljani ponovo pred oblašću dati doprinos za novogradnju crkve 1kr po duši. Sada će oblast izdati nalog općini da iste utjera.

Istodobno bila je rasprava za proširenje groblja koje će se pružati na zemljište nadarbinsko (istočno) i na zemljište Marka Kobasić i Jakova Topolovec (južno).

Ove godine je bilo sigurno vino.

1912.

Sabirači prinosa za novu crkvu malo su sabrali. Blagajnici su bili Juraj Herceg i Juraj Šimunjak.

Sabirači: Franjo Hadžić, Blaž Puntarić, Šimun Lukačin, Ivan Selnik, Stjepan Benšek, Mijo Kršić, Marko Robarić, Stjepan Jurković, Juro Ferenčak, Stjepan Ferenčak, Marko Tot, Stjepan Ročić, Tomo Budek, Marko Papec, Juraj Jeleković.

Ovi su sabrane prinose predavali blagajnicima, dočim sabirači iz Bačuna nisu htjeli to činiti, već su slagali na svoje uložnice.

Do sada je uloženo:

1. Na knjigu blagajnika Juraja Herceg	K 203,30
2. Na knjigu blagajnika Juraja Šimunjak	K 200,00
3. Na knjigu blagajnika Ivana Selnik	K 196,00
4. Na knjigu blagajnika Stjepana Benšek	K 245,98
5. U Rafol. banki na knjigu koju čuva župnik, jer sam ja sabrao	K 612,41
6. U Markušev. udruzi, što sam opet sam sabrao	K 63,61
7. Općina utjerala i uložila u I. hrv. šted	K 1921,02

Ukupno K 3422,32

1913.

Ove godine probijena je crkva dobrovoljnim prinosom župljana.

3

• sa troškovima	K 100
• materijal za čišćenja	K 3,35
• zidanje crkve	K 6
Ukupno:	K 109,35

Ostatak milodara od K 1,13 uložen na uložnicu Markuševečke udruge za gradnju crkve.

Otkako je općina u Šestinama preuzela utjerivanje doprinosa, koja takove može od svih utjerati, prestali su sabirači pobirati i povratili su mi knjižice na koje su bilježili uplaćeni novac, dočim uložnice štedioničke nalaze se i dalje kod blagajnika (izuzev sabirača u Bačunu). Ja sam još ove godine sabrao K 212,48 koju svaku sam uložio u Katol. banku.

1914.

Ove godine sabrao sam za novogradnju crkve svotu od K 123, 86 što sam i uložio u Katol. banku.

Župljani su prestali davati, svi se zamašaju na Kolatora a on nema srca da se smiluje. Ja pako sam ne mogu naći izvan župe koliko prijatelja i dobrih duša koji bi mi velikom rukom darovali. I zato sam Bog zna kada će što biti od mog rada na novogradnji crkve. Ove godine opet sam obolio na želucu, jako oslabio, tako te morao u bolnicu gdje se ispostavilo: čir na želucu. Pošao sam opet u Rogašku Slatinu.

Vrativši se iz Rogaške Slatine zamolio sam za kapelana, kojeg sam i dobio. Na angjelsku nedjelju počeo je službovati.

1916.

Ovih godina ubrao sam za novogradnju crkve samo 217 K. 60 fl. što sam uložio u vjerničku udrugu u Markuševcu.

Msgr. Korenić, arhidjakon, svojim oštrim ispadom djelovao je kod Kaptola i duh. Stola te je zaključeno da će se ipak smilovati Kaptol i darovati svoj otplačujući dio za novogradnju crkve (doznao sam to privatno). Zaključeno je moliti vladu za subvenciju, nešto iz dijecezanskog fonda, nešto župljani, ali nesretni rat progutao je sve.

1917. dobio sam rješenje zemaljskog povjerenstva za očuvanje starina 11/8 917 br. 99. kojim je spašen veliki zvon, dočim su dva manja rekvirirana za svotu od 880 K. Pravodobno sam se pobrinuo za to i tako je veliko zvono ostalo. (drugi su zbog neaktivnosti stradali). Kad su skidana dva mala zvona bio sam na liječenju u Rogaškoj Slatini.

Pripovijedalo mi se kako je to bio žalobni momenat. Zvona su skinuta i ja plačem od žalosti što će ih upotrijebiti u ratne svrhe.

Po drugi put sam molio Kolatora da mi zamjeni livadu „Dugava“ sa „Maksimirom“ ali Kaptol ne udovoljava.

I tako je to propalo za uvijek jer je Maksimir po agrarnoj reformi razdijeljen.

1917. bilo je izvrsno vino.

1918. vladala je španjolska groznica. Jedan dan je bilo jedanaest sprovoda.

Dana 29. listopada 1918. nastao je prevrat koji je na mnogim mjestima nanio velike štete, propadali vlastelini, župnici i drugi privatnici.

I ovdje uništili župljani nadarbinsku visoku šumu „Gora“ te je župnik prikraćen za 12 hvati drva godišnje. Po vještaku procijenjena je šteta na 83.000 K.

Nekoje štetočince predao sam duhovnom stolu, ali su od progona amnestirani a za štetu upućen sam na redoviti put, od kojeg sam odustao, samo da se ne vucarim po sudu.

1920.

Koncem ove godine razdijeljena je konačno općina Šestine na tri općine: Šestine, Remete (sa sjedištem u Gračanima) i Markuševac.

Ove godine nalazio se moj brat iz Amerike kod mene i osvjedočio se o divljaštvu i nasilju župljana, pak me počeo nagovarati da pogjem s njim u Ameriku da se umirim i odmorim, a eventualno i da tamo ostanem.

1921.

1. siječnja počela je rad naša nova općina.

Polovicom siječnja predao sam upravu župe kapelanu Franji Buriku pred zamjenikom arhidjaka Leopoldom Rusan, župnikom Remetskim i otišao sa bratom u Ameriku, dobivši od Nadbiskupa dopust od godinu dana, kojeg nisam potpunoma upotrijebio

jer sam se koncem kolovoza iz obiteljski razloga vratio kući. (Išao sam kupiti posjed za brata u Ozlju.)

Niti nisam kanio ostati u Americi, premda sam imao ponudu da primim jednu župu. Bilo mi je u Americi kao nikada u životu. Stalno sam boravio u Cleveland-Ohio gdje imam tri brata. Pohagjao naše župnike, pomagao im u duhovnoj službi, osobito prigodom 40-satnih pobožnosti (klečanja).

Prošao sam više država sjevernoameričkih, vidio i divio se tehnicu američkoj i prirodnim krasotama, osobito Niagarinim slapovima koje sam dva puta razgledao. Automobilske vožnje naužio sam se dosta jer me je brat svaki dan vozio do crkve gdje sam služio sv. misu.

Dobro oporavljen vratio sam se kući i primio opet župu.

Put u Ameriku i tamošnji boravak opisao sam u više opširnih listova mom prijatelju preč. g. Janku Barleu, kanoniku i ravnatelju nadb. kancelarije. Šteta da nisu štampani. Ovdje još bilježim spomena vrijedno: da sam usred oceana imao proviziju i sprovod!

1922.

14. kolovoza u oči Velike meše popodne postavljena su dva zvona, srednje i malo: Sv. Marija i Sv. Josip. Veliko je bilo veselje. Krasna procesija pratila je zvonove od Štefanovca do župne crkve. Zvonovi su odmah podignuti na toranj i svečanost se završila sa večernjicom. Zvonovi su dobri i slažu se sa starim velikim zvonom. Truda sam uložio dosta oko nabavljanja novca od župljana, pomogao mi je za to izabrani odbor, ali sam priličnu svotu dobio od prijatelja, trgovaca u Zagrebu. Zvonovi su koštali 52.000 K sa postavljanjem. U sretan čas sam ih nabavio jer se cijena kasnije znatno povećala. Platili smo 1 kg. po 170 K a kasnije se povećalo i preko 300 K. Sv. Marija je teška 180 kg a Sv. Josip 110 Kg.

Ove godine natentali su me opć. odbornici da prodam općini 384 hvati zemljišta, oranicu pod cestom na kojoj su dvije mesnice podignute još za Jagićevo vrijeme. Na toj čestici kane graditi općinski sud. Ja sam pristao uz malenu cijenu radi općeg dobra,

100 K. po hvatu. Nisu vrijedni toga jer uskraćuju lukno, no možda ih to potakne da se poprave.

1923.

Ove godine imala bi se graditi općina, nacrt je gotov, i već se planira samo da bude čim prije gotova. Kraljevski namjesnik odlučio je iz zemaljskih sredstava 700.000 K, samo neka se počne raditi. Općina je zatrebala preko 30.000 K. a te gradnje nije bilo. Općina uživa zemljište a meni plaća 825 K godišnje i dohodak od mesnica je moj.

1924.

Ove godine, nedjelju prije Pavlova, potaknuo sam osobito, kao i za čitavog župnikovanja, župljane na štovanje sv. Pavla. Pozvao ih i na ispovijed što su 14-storica i učinili. Predložio im kako bi bilo lijepo da se trošna slika sv. Pavla odstrani i nabavi nova slika ili kip sv. Pavla. Izrazio sam želju da bi se to iduće godine učinilo.

Na samo Pavlovo bilo je prilično naroda. Opažam da je ipak razlika od prvih godina mog župnikovanja. Možda se ipak načini malo proštenje Pavlovsko.

Angielsko proštenje u Kapeli pohagajaju stranci u vrlo velikom broju, i daruju kapelu u novcu, a piliće, kojih je prije 20 godina znalo biti do 80 kom., sada više ne donose, nego par komada.

Dne 25. 5. slavilo je pjevačko društvo „Prigorec“ slavlje na spomen potvrde svojih pravila. Služena je sv. misa kod koje je pjevalo umjetničko društvo „Marijansko“ iz Zagreba. Prigodni govor kod ručka rekao je domaći župnik.

1925.

Ova godina je sveta, jubilejska godina. Treba ju dostojno proslaviti pa i nešto na uspomenu svete godine i spomen 1000 godišnjice hrvatskog kraljevstva

monumentalnije učiniti. Za to sam predložio župljanima da se podigne novi oltar sv. Pavlu. Pristali su, darove donose i prilično ide, možda se još i drugo što učini za poljepšanje crkve kad nismo mogli ostvariti moj plan da se gradi nova crkva.

Dne 26. 4. blagoslovio sam novi križ na Meducinu što ga je izradio Ivan Herceg a darovala Jana udana Ilić, što je spomen na svetu godinu.

Glede sv. Pavla, propitao sam se tko bi jeftino i dobro uradio i našao u Zelini rezbara Josipa Repar koji je izradio tamo oltar za 12.000 F, a u Mariboru kipar Ivan Sojč izradio je kipove sv. Pavla, sv. Josipa i sv. Florjana.

Staru menzu preudesio je domaći zidar Josip Šimunković i ujedno pobijelio crkvu. Trošak je bio raspoređen na župljane, 320 po kućnom broju, ali mnogi nisu platili te sam ja morao sabirati od rodbine i prijatelja. Sabrao sam do 15.000 d. pa sam odmah nabavio dvije zastave: crvenu, presv. Trojstvo i sv. Florjan, i bijelu, za koju je upotrijebljena stara slika sv. Šimuna i Jude i bl. djevice Marije. Dana 16. 8. oltar i zastave blagoslovio je preč. g. Mato Lovanić(?), arhidjakon, a prigodno slovo izreko je župnik čučerski v. g. Franjo Matošić. Prisustvovao je toj proslavi i preč. g. Marijan Janko Barle, ravnatelj nadb. Kancelarije, susjedni župnici Remetski i Granešinski, Mato Šturlić, kateheta sisački i Franjo Benko, bivši kapelan markuševeački.

Zastavam kumovale su župljanke Jana Ilić i Kata Šelendić i darovale su za isplatu istih po 500 d.

Svečanost je bila lijepa i nezaboravna. Tom zgodom uregijeno je da će se idućih godina obdržavati proštenje na nedjelju po sv. Pavlu.

Pošto su za vrijeme potresa orgulje oštećene, skupljeno je 48 komada kovanih sviralica, i time orgulje nepotpune, a inače dobre, odlučio sam odmah iste urediti. Počeo sam sabirati milodare. Kad sam vidio raspoloženje župljana, i sretno i njih uraditi dao po Franji Skopeku iz Zagreba sa troškom od 7.200 din., te su već na dan Svih Svetih svečano svirale. Istodobno postavljena je i krstionica sa klecalom koje nije valjda nikada bilo. Ista je postavljena i izragjena po Josipu Repar, koji je i oltar sv. Pavla postavio, na veresiju, sa troškom od 2.800 din. Valjda će se za kratko vrijeme sabrati svota za isplatu.

Na spomen 1000. godišnjice Hrvatskog kraljevstva postavili su sokolaši, pješ. odjel, spomen ploču i sliku Srca Marijina, koju sam blagoslovio dne 11. listopada, što je takogjer djelovalo na župljane. Bila je upravo narodna svečanost, te se ne pamti da bi se u nadarbisnom voćnjaku kada veselica i zabava ovršavala.

Mogu spomenuti da su se župljani ove godine dobro ponijeli, ako su i meni uskratili darove, ali općenito govoreći puno su učinili za uregjenje ove male crkve, i time dostojno proslavili 1000 godišnjicu Hrv. kraljevstva i svetu jubilejsku godinu, kao i sa velikim presecijama koje su bile odregijene za postizanje jubilejskog oprosta.

Na dan Svih Svetih navršilo se 25 godina mog župnikovanja. Iznenadilo me čestitanje učitelja Andrije Širole u ime naroda i učiteljskog zbora sa školskom djecom. Počastio me kod mise i stola general Uzun- Mirković sa pukovnicima Drakšić i Milanović. Obavljalo se šimunjsko proštenje. Od susjeda bio je čučerski župnik, koji je propovijedao.

Govor Andrije Širole

Veleć. gosp. župniče, naš duhovni pastiru

Punih je 25 godina što si kao župnik kročio u ovaj sveti dom, dom utjebe, mira i spasa.

Veseo taj dan kad si primio čast župnika prije 25 godina, jest i mora biti veseo i danas poslije 25 godina, a zašto? Zato jer kroz tih 25 godina prebrodio si buru i oluju svjetskog rata, a okrunio svoj rad vidljivim spomenicima u ovoj župi.

Već prvih godina nastupa svoje dušobrižničke časti bilo ti je vidjeti da sa veseljem i radosno širiš nauku naše svete vjere, da učvršćuješ vjeru, usanje i ljubav našeg Krista Spasa, da tješiš bolestne i slabe, da jačiš i hrabriš malene i mnoge otpale priveo si u Kristov ovčnjak. Da, sigurnim si tempom tumačio zakon Božji, sve na našu korist i naš spas.

Nisi se osvrtao na klevetnike već si mnogu goroku progutao i rekao: „oprosti im Bože jer te još ne poznadu“. Nisi ti njima neprijatelj bio, već naprotiv, pokazao se čovjekom koji rado oprašta za ljubav Božju.

Tvoj apostolski rad kroz 25 godina bio je djelotvoran u samom bramu Božjem i u našim dušama.

Naš narod čuo je i vidio tvoje plemenite i dobre želje za crkvu Božju i slavu Božju, pa većina dobrih naših ljudi poduprla je lijepe nakane tvoje sa svojom darežljivom rukom.

Prošao si nesretni rat i osjetio njegove zle posljedice. Ni jedna naša seoska kućica nije ostala nepoštećena. U svakoj kući cvililo se i jadikovalo. Mnoga žena oplakivala je muža ili sina, mnogo djeteta doživjelo je oca - ali sve to odnio je nesretni rat.

Ni naša crkva nije ostala a da na osjeti rata. Evo ti njih po zvonove. Htjeli su odnijeti i oduzeti sva tri zvonova, no ti si veliki zvon spasio, i to je veliki čin na kojemu smo svi zahvalni.

Sakupio si novaca i eto za kratko vrijeme nove zvonove.

Nije to dosta zla za našu siromašnu crkvu, eto i tat došao pa odnio vrijednost orgulja, i to je tvoja briga bila da se uredi da opet orgulje zasviraju sve na veću slavu Božju.

Nije sve to gotovo. Pogledajmo našu malu crkvicu, naš Betlehem. Evo je, u njoj sve milo i drago, ukusno i lijepo, a ukras naše crkve je divan i krasan oltar sv. Pavla.

Sve sveto i puno toga više marljiva ruka tvoja nastojala uljepšati dom Krista spasa, dom Božji za naše utočište.

To su vidljiva djela tvoja, a sada da čuješ da rad tvoj ravnao je i duše naše. Ta pogledaj, dragi župniče, našu dobru djecu, ta pogledaj naš dični seljački sokol kako su plemenito i kršćanski istupili u našu crkvu prigodom postave spomen ploče Kraljevstvu Hrvatske. Došli su sa prelijepom slikom Srca Marijina i u njezino se dobro srce i zaštitu oslonili. Zar nije ta mladež čula i dobivala kršćansku nauku od Tebe, od svog župnika? O jest, jest i ova slika jest plod kršćanskog tvoga rada kroz 25 godina. To neka ti bude dokaz da naša mladež ima čvrstu vjeru u Boga i ljubav prema našoj Crkvi, a na mladima svijet stoji.

Ima nešto ljudi, velim nešto ljudi, koji ne valjaju, a ti ljudi moraju gledati u zemlju, jer ga sve bode u oči ako što u crkvi novoga što vidi, a ništa nije darovao za crkvu, takvi se ljudi pred sobom stide i srame a pred Bogom skrivaju.

Evo, nešto sam istaknuo o tvom radu kroz 25 godina i ovo neka ti bude zadovoljština da je tvoje službovanje okrunjeno velikim djelima za našu crkvu i svetu vjeru.

Kada saberemo sva tvoja djela i pridružimo tomu onu veliku tvoju ljubav prema Bogu i bližnjemu, dobijemo sliku rada dobrog našeg župnika koji danas slavi 25. godišnjicu župnikovanja. Toj velikoj njegovoj slavi pridružuje se učiteljski zbor pa u štovanju prema tebi, častnom gospodinu, te šalje vruće molbe Gospodinu neka te poživi i uzdrži zdrava i krepka da nastaviš i istom ljubavi radiš na korist i spas naše župe.

Srdačno čestitamo a za spomen našeg štovanja prema tebi poklanjamo ti ovaj štap da u starosti svojoj podupreš se njime i sjetiš učiteljskog zbora.

Živio naš gospodin župnik.

A. Širola

Velečastni gospodine župniče

Od svih strana čestitke dolaze, primi i nas, malu djecu, toplom srcu svome. Evo i nas malih da čestitamo i izrečemo dobre želje milom i dragom gospodinu župniku koji danas slavi dvadeset i pet godina pastirske službe župnikovanja svoga.

Nedjelja ne progje da te ne bi čulo gdje nas pratiš i vodiš pravom stazom k ljubavi Boga i bližnjega svoga. Čitaš knjige svete, čuvaš duše naše, budnim okom pratiš da ti ovca koja ne posrne.

Ljubimo te mi, malena djeca, i rado te imamo jer si dobar, blag i štovanja vrijedan.

Čestitamo sa željom da još mnogo godina poživíš među nama, da naš put vodiš stazom ljubavi i sreće, a dobri će Bog dati zdravlja i zadovoljstva punu mjeru.

Primi ovaj malen dar od djece školske kao uspomenu naše ljubavi.

Živio naš gospodin župnik! Živio!

1926.

Pod dojmom svete jubilejske godine, nastavlja se djelovanje i ove godine. Nastojanjem i brigom Imbre Benšek podignuta je u Bačunu kapelica na čast Presv. Srcu Marijinu koju sam blagoslovio 3. listopada, na prvu nedjelju listopada, i tom zgodom dozvolom Duh. stola odslužio sv. misu poldanicu. Od župne crkve išla je procesija sa školskom djecom i narodom do kapelice. Za samo selo Bačun bilo je to veliko slavlje. Odslužio sam i večernjicu. Milostinje se dobilo 115 D., što je za jedno selo prilična svota, i ta se uzela u korist župne crkve.

Šteta je da me nisu slušali i gradili veću kapelicu, jer sada već žele da bi imali svake godine misu, a oltar je bez partikula, pa treba uvijek posebnu dozvolom moliti i sve potrebno iz župne crkve prenašati.

Na prvu nedjelju korizme blagoslovljen je križni put što ga je darovala župna crkva u Remetama. Prigodnu propovijed rekao je dobar pučki govornik v. g. Valentin Kovačić, salezijanac. Povelja o tome čuva se u sakristiji, uokvirena na račun župnika u Remetama v. g. Leopolda Rusana kome se i ovdje izriče osobita hvala što mi je izravno ponudio križni put. Celebrirao je tom zgodom dr. Josip Ivančević, župnik sv. Petra u Zagrebu. Bila je to lijepa svečanost koja uspješno djeluje na župljane. Križni put se obavljao svake nedjelje u korizmi kod večernjice i naroda je bilo navijek lijepi broj. Opazio sam da su s pravom pobožnošću obavljali križni put.

12

1927.

Opazam da poslije jubilejske godine nastaje veliki preokret u duhovnom pogledu. Dokaz je tome svečanost 1. svibnja ove godine kadno sam blagoslovio novi oltar „Svibanjske Kraljice“ što ga je dao postaviti Konjanički sokol uz pripomoć župljana. Bila je to lijepa svečanost. Kip Majke Božje nosile su djevojke iz Kapele u procesiji, a bilo je zaposlenih 16 djevojaka. Prigodom blagoslova oltara pjevao je Konjanički sokol jednu pjesmu u čast Svibanjske Kraljice. Kasnije se složio pjevački zbor pod ravnanjem vještog orguljaša Vladimira Denk i lijepo napreduje. Taj pjevački zbor od svoje volje zaželio je pristupiti u vojsku Srca Isusova, što je i učinjeno. Do sada ima vojska 27 članova.

Proštenje Svib. Kraljice obavljat će se budućih godina na prvu nedjelju u svibnju. Oltar je izradio domaći zidar Josip Šelendić.

Na nedjelju iza Srca Isusova i Marijina obavljalo se proštenje u Bačunu. Milostinje je bilo 93 D., više nego na posvetilo u župnoj crkvi. Žitelji sela Bačun kane kapelicu proširiti a onda bi se na želju pojedinaca služila misa. Za sada im želim služiti samo dva puta na godinu (nedjelja iza Srca Isusova i Marijina i prva nedjelja u listopadu (kao spomen na posvetilo). Tom prigodom služi se i večernjica. Objed daje koji od seljana. Ove godine na posvetilo dao je objed Ivan Selnik, zamjenik crkv. starješine.

Dne 15. srpnja ubio je grom u Bliznecu Katicu Hadžić i Ljubicu Lide. Išao sam ih gledati na licu mjesta. Mnoštvo naroda iz svih sela dolazilo. Sprovod je obavio Ivan Puntarić, kapelan Slankamenački pošto sam ja morao otputovati u Ozalj. Zakopane su u jednom grobu kako su i ubijene od groma na cesti jedna kraj druge.

Dne 14. kolovoza bila je posveta barjaka pjev. društva „Prigorec“. Kumovali su Dr. Benković sa gdjom. Zastupana su razna pjev. društva sa potpredsjednikom saveza pjev. društava. Bila je opet lijepa narodna svečanost. Prigodni govor rekao je domaći župnik.

Kako su prošle dvije godine bile kišne tako je ova godina bila dosta sušna, uvijek sunčana žega, mislio bi čovjek bit će zdravo za vinograde. No ipak se mnogi vinogradi pokvarili. Neki su uopće malo roda pobrali a i to je kod mnogih propalo. Ja sam vinogradu dao sve što mu treba a ipak sam postradao, dobio sam samo 20 htl. Da nema Pilatuščaka pa Cilakovca, zlo. Veliki vinograd samo 13 htl a mali Pilatuščak 7 htl. Čini se da vinogradi u opće propadaju!

Šljive su ove godine dobro urodile. Ja sam ih pobrao 35 mtc. a sebi ostavio 15 mtc. Jabuke i kruške su isto tako prilično urodile. Krumpir je ove godine svuda dobro rodio, i meni. Već par godina sam š njim nastradao, ali ove godine se to nadoknadilo.

Lukno (vinsko) nisam ove godine pribavio pošto sam lanjske godine dobio samo 12 l. Već 10 godina se ne plaća. Država ne uređuje, dapače Radiću za volju zaostatke zabranjuje utjerivati. Doći će i Radiću plaćeni dan!

Dne 8. rujna upotpunjen je oltar „Svib. Kraljice“ time što su postavljena dva kipa Sv. Ane i Sv. Terezije od Maloga Isusa darom domaćeg Učitelja Vladimira Denk, troškom

od 1950 Din. I to je bila krasna svečanost. Mladi crkveni zbor naizmjenice sa narodom i školskom djecom pjevao je čitavu misu tako te se može reći da je to bio crkv. koncerat. Opazilo se i suzne oči. Ovaj oltar Svib. Kraljice postavljen je baš na mjestu gdje je bilo stubište na prodikaonicu, a moja je davna želja bila da se prodikaonica smjesti ovako kako je sada, da se ne mora kroz čitavu crkvu, kroz natiskano mnoštvo puka ići na prodikaonicu. Sada je ista nešto manja i stubište nešto uže (nisam bio prisutan dok se to preudešavalo), ali je ipak bolje. Još ju treba samo obnoviti pa će se starina sačuvati. To je već treće mjesto na kojem je smještena. Stari ljudi pamte da je bila postavljena na stupu u sredini crkve, ja sam je našao kraj prozora gdje je sada oltar „Svib. Kraljice“, i taj oltar prisilio me da je smjestim ovako. I župljani i ja zadovoljni smo ovom preinakom.

Dne 30. listopada na blagdan Krista Kralja i ovršavanje „Šimunskog proštenja“ slavio je ovdašnji učitelj Andrija Širola 30. godišnjicu svog rada u školi i izvan škole. Pjev. društvo „Prigorec“ priredilo mu je tom zgodom velike čestitke koje je doista zavrijedio. Ja sam najboljim svjedokom njegova rada jer sam kao kapelan došao ovamo samo 5 mjeseci iza njega. Najprije ustrojio je pjevački crkv. zbor. Kasnije je ustrojio vjeresijsku zadrugu koja se proširila u pripomoćnu zadrugu i zadrugu za osiguranje blaga. Utemeljio je pjevački zbor „Prigorec“ kojemu je bio i prvi zborovogja. Vodi on i „Seljačku slogu“, predlaže i potrebnu gradnju „prosvjetnog doma“, postaje i liječnik, čime je osobito omilio narodu.

14

Prigodom te proslave pozdravljam ga ja u ime župljana, onda u ime učiteljskog zbora bidrovečki učitelj Vladimir Benkek, a za tu školsku djecu učiteljski zbor darovao mu je na moj prijedlog lijepu duhan-dozu. Iza toga bila je misa zahvalnica. Poslije mise zaredale se čestitke sa spomen darovima od naroda, „Prigorca“ i „Seljačke sloge“. Vidjelo se da je narod prosvijetljen, pak priznaje oduševljeno rad svog 30 godišnjeg učitelja.

1928.

Dne 17. lipnja blagoslovio sam barjak pjevačkog društva „Ružmarin“ u Bačunu (ogranak Seljačke sloge) kod sv. mise koja je bila služena u kapelici Srca Marijina. Radi kiše bilo je vrlo malo naroda. Inače je proslava lijepo obavljena. Barjaku je kumovala gdja. Radić (po zastupnici), supruga Stjepana Radić, predsjednika Seljačke stranke.

Samo društvo pjevalo je kod sv. mise u mješovitom zboru, zborovogja je Stjepan Novosel, seljak iz Bukovca.

Dne 20. lipnja 1928., u kojoj godini se Kraljevina S.H.S. sprema da svečano proslavi 10. godišnjicu postanka ove države, dogodio se u beogradskoj Narodnoj skupštini zločin kakvom nema primjera u parlamentarnoj historiji svijeta. Toga je dana hrv. narodne zastupnike Pavla Radića i Dra. Gjuru Basaričeka, za zasjedanja narodne skupštinske sjednice, unaprijed promišljeno a ako ne možda i dogovoreno, iz samostrela ustrijelio narodni zastupnik radikalne stranke Puniša Račić, a na isti način teško ranio hrv. narodnog zastupnika Stjepana Radića, Dra. Ivana Pernara i Ivana Grangju. Tijela ubijenih prevezena su u Zagreb 22. 6. Na kolodvoru dočekana dostojno uz silu svijeta a sahranjena na Mirogoju 23. 6. uz nepregledno mnoštvo svijeta kojeg bi bilo još više da vlasti nisu spriječile dolazak naroda iz udaljenih mjesta. Oni koji su bili na bojnopolju vele, da se niti na istom nije vidjelo toliko naroda.

Dne 8. kolovoza 1928. umro je Stjepan Radić, predsjednik Seljačke stranke. Tko je on bio, što je učinio za hrvatski narod, kakav je bio prema svećenstvu prema kojemu je posijao mržnju u narodu, dosta je opisao Katolički list, neka mu Bog sudi.

Kako je u mnogim župama naškodio župnicima glede prikupljanja lukna, tako je i ovdje. Općenito se može reći da nije oplemenjivao srca naroda već da je u potpunom smislu riječi iskvario.

Dne 19. kolovoza blagoslovio sam barjak Vojske Srca Isusova. Barjak je izradila gdja. Ljuba Širola, supruga našeg učitelja.

Dne 18. studenog blagoslovio sam raspelo kod škole u Bidrovcu koje su postavili seljani istog mjesta i obvezali se uzdržavati ga. Bila je to lijepa svečanost. Procesija je išla od raspela pri Ročiću. Makar nije bilo najpovoljnije vrijeme, svečanost je posve uspjela. Poslije mog govora lijepo je govorio i domaći učitelj Tadija Tabajin. Svečanost je završila sa „Tebe Boga hvalimo“ a iza toga zakuska i veselica kod g. učitelja.

Ove godine darovalo je župnoj crkvi „Društvo za sveudiljno klanjanje“ krasan „Velum“ za večernice.

Na Petrovo ove godine zaregjen je za svećenika velečasni gospodin Mirko Ročić, a dne 1. srpnja služio je prvu sv. misu u Kraljevom vrhu. Mogao je to učiniti u svom rodnom mjestu, ali mladi ljudi

1929.

Dne 6. siječnja proglašen je manifest Njeg. veličanstva kralja Aleksandra I. u kojem postaje on diktator a vlada je u rukama Pere Živkovića, a 3. listopada proglašena je Jugoslavija. Država je sada podijeljena u 9 banovina: Dravska Banovina u Ljubljani, Savska sa banom u Zagrebu, Primorska sa banom u Splitu, Vrbaska sa banom u Banjaluci, Drinska sa banom u Sarajevu, Dunavska sa banom u Novom Sadu, Zetska sa banom u Cetinju, Moravska sa banom u Nišu, Vardarska sa banom u Skopju. Dosadanje 33 oblasti se ukidaju.

Dne 28. srpnja 1929. slavio je Zagrebački nadbiskup Dr. Antun Bauer svoju zlatnu misu kojoj sam, kao i svečanom objedu, privilegijom za i čitavo svećenstvo kao i mnoge uzvanike laike, prisustvovao i ja.

16

Dne 6. listopada 1929. obavio sam blagoslov temeljnog kamena kapele sv. Vida u Trnavi. Bila je to narodna, još nevigjena svečanost. Nepregledni broj školske djece i naroda išao je u svečanoj prošeciji od Horvatića. U temeljni kamen uzidana u limenoj kutiji na pergameni napisana ova spomenica:

Godine 1929., dne 6. listopada, prigodom zlatnog jubileja zagrebačkog nadbiskupa Dra. Antuna Bauera, blagoslovljen je temelj ove kapela sv. Vida po Blažu Kovačiću, župniku župe sv. Šimuna i Jude u Markuševcu (Sv. Šimunu). Kapelu ovu podiže zemaljska zajednica Trnava. Prvi je gradnju kapele potaknuo Tadija Tot, a kasnije nastavljao Stjepan Topolovec Jurković, podupiran učiteljima Vladimirom Benkeek i njegovim nasljednikom Tadjom Tabajem u Bidrovcu.

Mnogo su zaslužni za ovu kapelu, osim sadanjeg odbora zemljišne zajednice sa svojim glavarom Imbrom Hagjak, graditelji kapele Juraj Jurković i Franjo Ročić. Najveće pak zasluge im Cenek Ročić, bivši glavar zemljišne zajednice.

U Trnavi, dne 6. listopada 1929. Slijede potpisi

Poslije crkv. svečanosti koja je bila vrlo ganutljiva bila je zakuska i veselica kod učitelja Tadije Tabajca u Bidrovcu.

Dne 27. listopada blagoslovio sam zvono za kapelu sv Vida. Koliko veselje da ovo mjesto čuje svoje zvono! Forsiralo se na sve načine da se bude na blagdan Svih Svetih na veće moglo zvoniti. Oduševljenje veliko.

Dne 7. studenog bila je jubilejska procesija kojoj je prisustvovao lijepi broj župljana.

Dne 1. prosinca blagoslovio sam opet dva manja zvona u Trnavi. Jedno je poklonio Ljudevit Kotnik, domaći trgovac, a drugo Ivan Ferenčak, kaptolski nadlugar. Tom zgodom dao je večeru Ljudevit Kotnik.

Zvonovi, ako su i maleni (najveći 54 kg), milozvučni su. Mjesto se za sada podiglo jer čuju sad i pozdravljenje a i pokojnike prati zvonjava na groblje.

Ove godine sam najavio župljanima da će imati misije na koje sam ih pripravljaao četiri nedjelje. U tu svrhu nabavio sam i lijepi luster darovima župljana za 3000 din (sa 18 svijećnjaka).

Napokon je došlo vrijeme sv. misija. Od 8. do 13. prosinca misije su obavljali oci dominikanci Vinko Barlović i Dr. Sibe Baković. Uspjeh je bio neočekivan, što je krasno bilo opisano u „Hrv. straži“. To su prve misije u ovoj župi što povijest župe pamti.

Ovo godine bilo je mnogo voća - i dobro vino.

1930.

Dne 11. svibnja, na treću nedjelju po Uskrsu obavljena je posveta kapelice sv Vida u Trnavi. Za tu svečanost priregjena je lijepa procesija koja je išla od Horvatića gdje je uz put blagoslovljeno raspelo što su ga podigli Edvard Horvatić i Ivan Ferenčak, kapt. nadlugar. To raspelo bilo je prije na tom mjestu gdje je sada kepele sv. Vida. Kapelu, kao i raspelo blagoslovio je preč. gosp. Msgr. Janko Barle, kanonik i ravnatelj Nadb. kancelarije uz asistenciju Franje Forka, župnika Granešinskog i domaćeg župnika. Prvu misu otpjevao je preč. Msgr. Barle a prigodno slovo rekao je o. Dr. Sibe

Burković, dominikanac. Pod sv. misom pjevao je mješoviti crkv. zbor župne crkve pod ravnanjem učitelja Vladimira Jenka na sveopće zadovoljstvo. Bio je krasan dan pa se je prvo proštenje lijepo obavilo. Objed je dala prirediti zemljišna zajednica kod učitelja Tadije Tabajca u Bidrovcu. Tom zgodom izrazio se vrlo povoljno preč. Msgr. Barle o samoj gradnji kapele kao i o cijeloj svečanosti.

Dne 15. lipnja, na dan sv. Vida, patrona kapele, bila je opet misa u istoj kapeli. Bilo je naroda nešto manje nego kod posvete, ali ipak dosta. Oltar koji je sada posve dogotovljen izradila je Obrtna škola u Zagrebu. Pobočni kipovi su sv. Ivan Krstitelj i sv. Lovro.

Dne 6. srpnja bila je u toj kapeli Ivanjska misa, jer na nedjelju sv. Ivana nije mogla biti radi mise u Bačunu.

Dne 10. kolovoza, na dan sv. Lovrinca, bila je misa u Trnovačkoj kapeli. U toj kapeli su obavljane mise i večernjice četiri puta. Tako bi moralo biti ako se zemljišna zajednica sporazumi sa župnikom glede honorara i ako udovolje crkvenim propisima glede uprave sa kapelskim inventarom, ali kako je općenito narod svugdje iskvaren, pa tako i ovdje, čini se da će biti velikih neprilika. Danas vjernici traže od župnika sve i sva, ali honorirati...

Ove godine obnovljena je kapela Majke Božje izvana sa Din 990.

1931.

Ove godine nabavio sam nebo (baldakin) od tvrtke „Neškudla“ u Ljubljani za 2800 D., koju svotu su darovali župljani. Sabire se i za barjak Bratovštine sv. krunice, ali to ide slabo.

31. svibnja prisustvovao sam proslavi Marije Pomoćnice u omladinskom domu salezijanaca sa crkv. pjevačkim zborom koji je na tu proslavu naročito bio pozvan. Od seljačtva iz okolice bili su tu samo naši pjevači, pa se je to lijepo dojmilo svih prisutnih, osobito radi naše krasne narodne nošnje.

Dne 16. kolovoza bila je 10. godišnjica sretnog vladanja Njeg. veličanstva kralja Aleksandra I. koja je proslavljena sa svečanom misom i „Tebe Boga hvalimo“.

Ove godine obavila se 1500. godišnjica Efeškog sabora, tj. proglašenje Bl. Dj. Marije Bogorodicom. Htio sam to proslaviti prošecijom koja bi se pridružila čučerskoj prošeciji u kapelu dominikanaca u Maksimiru, ali je na žalost bilo samo par ljudi.

Kako prolaze godine, tako i ove, preporučam društvo sv. Jeronima, ali slabim uspjehom. Za sve drugo nagje se vremena, samo za dobru knjigu ne. Jedva par članova preuzmu knjige.

„Glasnik Srca Isusova“ ima 125 pretplatnika, „Gospina krunica“ pretplatnika nema ali ipak rasprodam 30 kom. mjesečno.

1932.

Na Svijećnicu ove godine slavili su zlatni pir Gašpar i Dora Hadžić iz Deščevca. Svečanost je bila tako upriličena da je njihov unuk v. g. Mirko Ročić, župnik u Kraljevom Vrhu služio za njih poldanicu kod koje je skladno pjevao naš crkv. pjev. zbor a jubilarci primili sv. pričest. Poslije mise pozdravio sam ih sa par riječi, a unuk njihov obavio obred vjenčanja. Bio je to prvi slučaj za mog župnikovanja i vrlo se ugodno dojmio svih župljana.

Dne 14. veljače slavili smo 10. godišnjicu krunisanja sv. oca pape Pija XI. sa svečanom službom Božjom.

Ove godine slavila se svečano svetkovina Srca Isusova sa crkvenom pobožnošću, a u nedjelju 12. lipnja bilo je izloženo čitav dan sv. Otajstvo kojemu su se u velikom broju i lijepom pobožnošću župljani klanjali. Proslava je završena impozantnom procesijom, sličnom onoj za vrijeme misija, dapače još ljepšom, jer su sve kuće kuda je procesija išla do groblja bile ukrašene narodnim rubljem i gorućim svijećama.

Dne 28. kolovoza bila je posveta novog raspela u Popovcu. Pošto su žitelji tog sela želili da imaju tom zgodom i sv. misu, a ja sam to i sam još prije odlučio da ih odlikujem jer ih ostali župljani nekako zametavaju, učinio sam to dozvolom Duh. Stola. Svečanost je ispala neopisivo lijepa. Velika procesija župljana sa školskom mladeži (bila je to ujedno procesija za kišu) išla je od mosta na početku Popovca. Bila su postavljena dva slavoluka, oko raspela zasagjena su bila stabla, sjenica za crkv.

pjevače od jelovih stabala, put lijepo uregjen i od prašine pometen, sve kuće okićene, uregjene, pobijeljene, na prozorima i u dvorištima izvješeno narodno ruho. Upravo smo bili zadivljeni nad tako krasnim uregjenjem. Objed je dao Ivan Čoček. Pjevači su bili takogjer pričlašćeni. Završilo je sa večernjicom. Bila je to upravo narodna svečanost, pripominjem da su bila i dva licitara. Takvo oduševljenje i zahvalu nisam još doživio.

Škola narodnog zdravlja lijepo radi i kod nas. Dne 8. rujna bilo je predavanje filmom o trbušnom tifusu od kojeg je ove godine bilo mnogo oboljenja tako da su neki bili otpremljeni na Zeleni brijeg u Zagrebu. Na prvu nedjelju listopada opazio sam ipak veći broj hodočasnika u svetište Kraljice sv. krunice u Maksimiru.

Listopadske pobožnosti bile su ove godine svaki dan, dočim prijašnjih godina bile su samo subotom.

Ove godine popravljena je crkva troškom patrona i otpadajućim a na župljane (za vozne i ručne težake). Pobijeljena je sakristija (ali dobrotom g. Vilka Pavlinića koji je to svojom rukom učinio kao poduzetnik).

Isto je učinio i na župnom dvoru meni za volju. Ni crkva ni župni dvor nije do sada bijeljen iz vana za moje vrijeme od god. 1889. Na župnom dvoru načinjeni su novi vanjski prozori a olićeni su prozori svi. Na sve su prozore postavljeni novi zastori (roletni), nešto trulog poda popravljeno.

Sve sobe sam dao pomaljati. U to ime sam dobio od patrona samo 1.000 Din. Na podrumске prozore postavio sam table od cinčanog lima o svom trošku. Sad je podrum puno topliji. Na crkvenom krovu izmijenjeni su truli komadi i krov prekriven. Isto tako je i župni dvor prekriven.

Pred župnim dvorom postavio sam novu ogradu sa mrežom, podložak od betona, što me sve stoji do 700 Din.

Ovogodišnje vino je bolje od prošlogodišnjeg. Voća je bilo vrlo malo.

Ove godine nabavio sam na račun crkvene blagajne

1. Patenu za sv. pričest vjernika, ovalnu s drškom D. 235
2. Odijelo za ministrante crvene boje D. 270

3. Albu od trajnog platna	D. 230
4. Roketa	D. 175
5. Biret od satina	D. 65
6. Biret od svilenog materijala	D. 120
7. Pokrivač za katafalk	D. 480
8. Pluvijal ljubičaste boje	D. 470
9. Lavabo (kojeg nikad nije bilo)	D. 200

sve od tvrtke „Ecclesia“ u Ljubljani.

Isto tako na račun crkv. blagajne nabavio sam ulje za mazanje poda u crkvi i četke za pometanje impregnirane sa voskom za D. 275. Četke su dobre i ne dižu prašinu već je samo pobiraju. Trebalo bi barem dva puta ribati i mazati uljem pod, onda bi se mogla crkva držati u čistoći. Jedna od tih četka rabi se za pometanje poda a druga za oltare i klupe.

Sada ima crkva svega dosta, i odijela i rubenine. Jedno odijelo je obnovljeno (bijelo) sa troškom od D. 500. Crkva je do danas bijeljena iznutra 3 puta za mog župnikovanja i trebalo bi je opet poljepšati, a to kanim, ako Bog da do godine.

1933.

Ovu godinu proglasio je Sv. otac papa Pio XI. sv godinom na uspomenu 1900. godišnjice Kristovog otkupljenja, a traje od drugog travnja 1933. do Uskrsa 1934. U toj godini mogu se dobiti obilni oprost i uz propisane dužnosti.

Ove godine sam pokušao uvesti Bratovštinu kršćanske nauke. Radi toga sam išao u Popovec, Bidrovec i Trnavu i kod raspela, a u Trnavi u kapelici razložio svrhu i korist te bratovštine te pokazao kako se ima obavljati nauk i večernicu, svugdje sam postavio po jednog poučavatelja i dao im knjige kršćanskog nauka. Počelo se lijepo obavljati i dolazilo ih na nauk i večernicu k raspelu do 40 osoba. No u Popovcu nastala svagja, tako te je bilo i tužbi radi pravde i nepristojnog ponašanja, a u Trnavi su poučavatelja bojkotirali, dočim u Bačunu su rekli da će dolaziti u župnu crkvu. Iz čitave župe sakupilo se 119 osoba, od kojih su neki i dobrotvori, sabralo se 115 D. koju svotu sam potrošio za nabavu raznih knjižica koje sam podijelio školskoj djeci.

Dne 26. srpnja, na dan sv. Ane, bili su ovdje moji konškolarci da proslavimo 40. godišnjicu našeg regjenja. Samo nas je još 5 na životu od 19. Imali smo misu za pokojne konškolarce a sebi zaželeli da doživimo barem 45. godišnjicu.

Dne 13. kolovoza slavio sam u Vukovcu, u mojoj rodnoj župi 40. godišnjicu moje prve sv. mise. Sv. misu sam služio pod vedrim nebom, a kod mise su krasno pjevali pjevači sv. Šimuna (pjevački crkv. zbor pod ravnanjem Vladimira Denk, umirovljenog učitelja). Sa vanjskom priredbom i dočekom, kao i gostoljubivošću prema pjevačkom zboru i samom puku koji je u velikom broju sv. misi prisustvovao, osobito se iskazao Vrhovečki župnik Ivan Stanković, rodom iz Žakanja (njemu sam bio vjeroučitelj dok sam administrirao župu Žakanje.)

Prije same sv. mise kod oltara vrlo sam ugodno bio iznenagjen pozdravima dviju djevojčica (Kćeri Vladimira Benkek, učitelja iz Zagreba) koje radi osobitog sadržaja ovdje za uspomenu prilažem, a sastavio ih je Dr. Mile Selec, moj bivši kapelan a sada profesor kod č.č. sestara milosrdnica u Zagrebu.

*Jur četiri križa na legjima tvojim
u službi Gospodnjoj stoje
mili naš striče!
Posvećene ruke tvoje ponovno su danas
mladenačkim žarom dozvale Boga na oltar.
Ah ja tek jedva znadem
da je onaj, koji na riječ tvojju
mного puta ko bijeli krotki Jaganjac sišao na žrtvu otajstvenu
Viječni, Jaki, Besmrtni.
Po toj službi uzvišenoj tako si nam daleko u mističnim visinama,
ali po srcu si svom nam veoma bližu!
Ljubiš nas!
I moja čestitka sva je u tome, mili moj striče:
Ljubim te!*

Kod sv. mise propovijedao je domaći župnik Ivan Stanković, koji je u svojoj krasnoj propovijedi iskazao počast i mom pokojnom ocu za zasluge iskazane pok. župniku Ivanu Stišćaku prigodom gradnje gospodarskih zgrada.

Objed, kod kojeg nas se okupilo oko 80 osoba, bio je u Ozlju kod mog dobrog brata Stjepana. Raspoloženje je bilo osobito uz pjevanje nar. pjesama po pjev. zboru. Ističem da je ovoj proslavi i kod sv. mise i kod stola prisustvovao i načelnik općine sv.

Šimunske, koji je tako skupa sa pjevačkim zborom zastupao ovu župu. I načelnik i pjev. zbor bio je u krasnoj narodnoj nošnji, koja je sve tamošnje zadivila i ushitila, osobito iza pregledavanja slavnoga, tada obnovljenog Ozlja grada.

Dan je bio za ovu proslavu vrlo ugodan iza noći koja je bila upravo strašna: oluja, kiša, gromovi, 3 požara u okolici. Svi smo se bojali od užasa i željno očekivali dan, koji je, hvala Bogu, osvanuo na zadovoljstvo svih tako te je proslava krasno ispala.

Dne 17. rujna obavljena je proslava 1500. godišnjica Kristova otkupljenja. Bila je velebna procesija od groblja, i to je bio ujedno prvi pohod crkve od traženih 6 pohoda sa pripadajućim molitvama za postignuće potpunog oprost. Iza toga bila je svečana misa sa prigodnim govorom.

Dne 5. studenog proslavljena je najsvječanije 1900. godišnjica Kristova otkupljenja u Zagrebu kod koje sam sudjelovao sa okolnim župama i ja sa svojim župljanima. Čitavi tjedan prije obnašale su se propovijedi po svim crkvama u gradu. Završna je proslava sa velebnom procesijom u kojoj se nose moći sv. Križa. Tom procesijom prikazao je Zagreb da diše i napreduje pravim katoličkim duhom.

Dne 19. studenog blagoslovio sam novi zdenac ispred kapele kojeg je izgradio Higijenski zavod, a za izgradnju istog doprinio je ban Dr. Ivo Perović 30.000 Din. Na blagoslov imao je doći i Ban, ali je u zadnji čas bio spriječen, pak je mjesto njega došao podban Dr. Stevan Hadži. Od sreskog načelstva bio je prisutan načelnik Sreza Dušan Ribar i podnačelnik Dr. Vladimir Zuber sa gospogjom, a na koncu došao i divizijski general Mihailo Bodi. Higijenski zavod zastupali su tri mišinaru od tehničkog odjeljenja.

Kod slavluka pozdravila je podbana školska djevojčica Gogica Habuš i načelnik općine Juraj Kobasić.

Kod samog blagoslova otpjevao je crkveni pjevački zbor pod ravnanjem učitelja Vladimira Denk Duganovu „Molitvu“ za mješoviti zbor, a nakon govora podbana koji je proglasio zdenac otvorenim, isti zbor otpjevao jugosl. himnu. „Prigorec“ je takogjer sudjelovao i otpjevao dvije pjesme. Iza toga na trgu pred mnoštvom naroda zaplesali su gosti na svirku tambura narodno kolo a poslije toga je bila zakuska u župnom dvoru koju je priredio Dr. Aleksandar Sidnjenko, koji imade najviše zasluga za ovaj zdenac.

1934.

Dne 30. svibnja t. g. donio je „L'osservatore Romano“ vijest da je sv. otac Papa Pio XI. blagoslovio imenovati vlč. g. Dra. Alojzija Stepinca za naslovnog nadbiskupa od Nikopsisa i dodijelio ga za nadbiskupa koadjutora zagrebačkom nadbiskupu Dru. Antunu Baueru s pravom nasljedstva na zagrebačkoj nadbiskupskoj stolici.

Iskreno se priznaje da je ova vijest najugodnije iznenadila i kler i svjetovnjake. Nitko nije na to ni pomislio do jedini Dr. Bauer koji je poznao velike svećeničke vrline Dra. Stepinca, pak ga je za to predložio.

Kako se raduje sav kler i Hrv. narod, posebno se radujem i ja jer je Dr. Alojzije Stepinac moj zemljak, iz susjedne župe Krašića, iz koje je poteklo više vrijednih svećenika, napose „sveti“ Matija Stepinac.

Dr. Alojzije Stepinac rodio se 8. V. 1898. od bogoljubnih roditelja +Josipa i Barbare. Pučku školu polazio je u Krašiću a gimnaziju u Zagrebu. Kao orfanotrofac g. 1916. morao je u vojsku, bio je na talijanskoj fronti, gdje je bio i ranjen, ali tako reći čudom Božjim spašen. G. 1919. upisao se na agronomski fakultet, ali za kratko, i otišao na gospodarstvo očevu gdje je radio kao zadnji radnik. Nu ni tu nije našao mira duši svojoj, pak je po savjetu bivšeg svog ravnatelja Dra. Josipa Lončarića otišao na svoju ruku u Rim, gdje se isticao i znanjem i pobožnošću. Tu je g. 1930. na dan Šimuna i Jude Tadeja zaregjen za svećenika.

U Zagreb je došao 1931. i postao ceremonijar nadbiskupov i predsjednik Karitativne akcije. Privremeno je vršio duhovnu praksu u Samoboru i Sv. Ivanu Zelini. 24. lipnja t.g. znamenit je za Dra. Alojzija Stepinca i za njegovu bogoljubnu majku i braću, za njegovo rodno mjesto i za čitavu našu dijecezu jer je taj dan posvećen za nadbiskupa, kojoj posveti prisustvovala je njegova sretna majka, koja ga je izmolila ne samo za svećenika, nego je još više dobila - nadbiskupa. Ona je naime od njegovog rođenja postila dva put tjedno, i još danas posti da bi još dragi Bog dao da bude svećenika. Nije li to post Božji!

Koliko je to slavlje bilo u njegovom rodnom mjestu i u našem cijelom Zagrebu pisale su svagdanje, sve novine na široko. Moje srce bilo je uzbudjeno tako te sam čestitao ne samo njemu nego sam dao oduška i njegovom župniku Pavlu Srketiću kojemu sam pisao ovo:

„Duboko potresen i obradovan besprimjernim događajem u povijesti naše Nadbiskupije i čitavog hrvatskog naroda oblikovanjem Vašeg župljana a mog zemljaka Dra. Alojzija Stepinca, nemam mira doli Vam to ne saopćim. Čestitajući dobroj i blagoslovljenoj majci Nadbiskupa koadjutora, njegovoj braći i čitavoj župi Vašoj kao i Vama, molim Svevišnjega da bude po volji njemu, na spas vjernika, na dikan i ponos svoga rodnog mjesta i čitavog hrvatskog naroda“.

Na ovo pismo dobio sam priloženi odgovor.

„Velečasni gospodine!

Svima dobrim katolicima Hrvatima, napose pak svećenicima, bilo je u novije doba najvažnije pitanje tko će naslijediti Dra. Bauera. Koliko se jurilo na Gospodina žarkim molitvama da nasljednik bude svet i dostojan stolice slavne naše Nadbiskupije! I Gospodin je dao odgovor našim molitvama tako da nas je zadivio divnom svojom mudrošću.

I Vi ste, Velečasni, neobično obradovan ovim divnim izborom Božjim. Svojoj plemenitoj radosti dali ste oduška i u pismu kojim ste počastili mene. Oprostite što Vam nisam tako dugo odgovorio i ne mislite da Vaši osjećaji nisu našli odgovarajućeg odjeka u mojoj duši.

Hvala Vam srdačna na tako edifikatornim riječima!

Siguran sam da će molitve mnogih pratiti rad novoga našega Nadbiskupa i isprositi mu obilje blagoslova Božjega.

Krašić, 25 VII. 1934.

+Uz odlično poštovanje i pozdrav u Kristu odani Vam

Pavao Srketić, župnik.“

Svoje apostolsko djelovanje započeo je odmah na uzor vjernika čitave nadbiskupije kad je sa zagrebačkim hodočašćem i on pješačio Majci Božjoj Bistričkoj i obećao da će tako činiti svake godine. Još je mlad pa može to činiti. Po godinama dobi svoje

najmlagji je nadbiskup u Europi, a po godinama svećeništva najmlagji nadbiskup na čitavom svijetu.

Dragi Bog neka ga uzdrži dugo i dugo u krepkom zdravlju a milost svoju neka obilno izlije na njega. Uz to neka poživi što dulje naš natpastir i da može od njega crpsti što više pouke i upute u teškom i odgovornom zvanju da bude Bogu mio i drag a našem narodu u svakom pogledu koristan.

Dne 9. X. 1934 zadesila je našu državu tragična sudbina jer je u Marseju od atentatske ruke ubijen naš kralj Aleksandar I. Karagjorgjević. Ubijen je u času kada je došao da poradi za što veći mir u Europi. Nad tužnim ovim događajem velikom boli je ispunjeno svakog državljana, naročito svakog katolika- Žalim ovaj događaj ne samo zato što nam je vladar u grobu, nego i zato jer je to užasan zločin, grijeh koji u nebo vapi. Molimo Kralja sviju kraljeva da bude milosrdan njegovoj duši i da mu naplati sva dobra nastojanja i djela što ih je učinio za učvršćenje mira u Europi i za napredak svojih naroda. Pokopan je na Oplencu u crkvi sv. Jurja dne 18. 10. 1934.

Dne 10. 10. 1934. došao je na prijestolje Nj. vel. Petar II. Karagjorgjević, najstariji njegov sin. Oporukom je imenovana Kraljevsko vijeće, namjesništvo, koje vlada umjesto malodobnog kralja do njegove 18. godine. U tom namjesništvu su: Nj. vis. Knez Pavle, bratić pokojnog kralja, bivši ban Sav. banovine Dr. Ivo Perović i beogradski sveučilišni liječnik Dr. Radenko Stanković. Naš mladi kralj već sada se priprema za teško zvanje koje mu je palo na legja u ranoj mladosti dok mu njegov narod želi dug život i svaku sreću.

1935.

Ove godine uregjeno je pročelje groblja sa troškom D. 1500 iz grobljanske zaklade.

Crkva obnovljena iz nutra, maljana, uljeno pokrovlje (cerkl) po domaćem čovjeku Ivanu Pavleković. Prozori i vrata oličeni. Dva nova klecalu u svetištu izradio domaći Ivan Šelendić. Stubište i mensa glavnog oltara preuregjeno. Zidarski posao izveo Nikola Šimunković a oličio isti i čitavi oltar bromilirao Ivan Pavleković. Svi ovi troškovi iznašaju 3687. din. Uregjeno je to dobrovoljnim prilozima župljana a najviše

darom zagrebačkog trgovca g. Ignjata Deutscha koji, premda je židov, meni za volju i od svoje volje, jer ga ja nisam nikada molio, darovao je velike svote.

Dne 22. rujna krstio sam javno pred narodom u župnoj crkvi kćerku gore spomenutog velikog dobrotvora g. Ignjata Deutscha. Na krstu je zadržala svoje prijašnje ime Danica. Prigodnu propovijed imao je umirovljeni župnik čučerski preč. g. Franjo Matošić. Ja sam pjevao sv. misu. Bio je od svećenstva prisutan i Msgr. Milan Drnek. Krasna je to bila svečanost. Povijest župe ne bilježi takvog slavljenja. Za mene je to bila lijepa uspomena jer sam baš ja bio izabran za taj sv. čin, tim više jer sam prvi put u životu krstio jednu židovku. Dne 29. rujna vjenčao sam istu sa dr. Vladimirom Barić u crkvi sv. Marka u Zagrebu.

Ove godine dala je uvesti električno svjetlo zemljišna zajednica Štefanovec u svom selu. Tu priliku upotrijebio sam i ja te sam dao uvesti isto u župni stan i u župnu crkvu. Veliki je to trošak ali nasljednik će biti zadovoljan da sam to učinio. Trošak za župni dvor i gospodarske zgrade iznaša D. 5900. Koliko će otplaćivati nasljednik odredit će preč. Duhovni stol. Za crkvu koja je rasvijetljena sa 1500 wata račun iznaša Din. 8536. Mnogo sam promišljavao kako ću to platiti. I tu mi je mnogo pomogao veliki dobrotvor g. Deutsch. Njegovim novcem sam počeo a onda dobrovoljnim prilozima župljana, pa se nadam da će za dvije godine biti isplaćeno. Svečano otvaranje bilo je 19. prosinca popodne. Pripominjem da sam baš tada krstio u crkvi Stjepana Pisuljak, sina Josipa i Katice r. Šušković. Za vrijeme krštenja zasjalo je električno svjetlo.

Crkva je sjajno rasvijetljena. Zagrepčani vele da u blizini nema tako lijepo rasvijetljene crkve.

Puno mi je pomogao i domaći učitelj Vladimir Denk koji je dao rasvijetliti oltar Svibanjske Kraljice sa D. 850. On je već žrtvovao preko 5000 D. za ukras crkve.

Dne 27. prosinca umro je u bolnici č.č. sestara u zagrebu ovdašnji umirovljeni učitelj Andrija Širola a 28. prosinca oko 8 sati na večer prevežen je ovamo. Mrtvo tijelo njegovo dao sam smjestiti u kapelu jer je drugi dan bila nedjelja, inače bi ležao u župnoj crkvi. 29. prosinca bio je lijep dan, pak je sprovedu njegovu popodne u 3 s. prisustvovalo mnoštvo naroda.

1936.

Ove godine u siječnju znatno sam bolovao od gripe i angine. Poslije toga postao sam sve slabiji te mi je teško obavljati duhovnu službu a i naporno baviti se gospodarstvom. Zato sam odlučio ići u mirovinu, koju sam u kolovozu zamolio. Molba mi je primljena i povoljno riješena. Primljen sam u mirovinu sa 1. siječnja 1937.

Ova godina bila je prilično dobra, sve je dobro urodilo, samo su vinogradi podbacili. Dobio sam vina samo 14 hlitara, velika razlika prema 1935. kad sam dobio 60 hlitara.

Ove godine predana je tada negda blagajna kapele sv. Vida u Trnavi na upravu župniku.

1937.

Dne 2. siječnja izabrao je prvostolni Kaptol za župnika, mog nasljednika veleč. g. Mirka Ročić, domaćeg sina, dosadašnjeg župnika u Kraljevu Vrhu. Ja mu želim svaku sreću i blagoslov Božji kao i pomoć od župljana da može nastaviti a po mogućnosti i dovršiti i usavršiti ono što ja nisam mogao. Župni stan mu ostavljam u redu a tako i crkvu. Neke manjkavosti izvest će patron, jer su već bili izvidi o tom, pošto se patron želi riješiti patronata.

Gospodarske zgrade treba popraviti a u tu svrhu su nabavljene skele, samo općina ne utjeruje od župljana naregnjeni doprinos.

Zemljišta su sva u redu. Ja nisam za svog župnikovanja otugijio niti prodavao ništa. Na Selečici u „ribnjaku“ načinila je voda štetu i to krivnjom pretoka koji su imali Kote za svoj mlin pak je zapustili, tako je potok načinio korito preko sjenokoše i naplavom izrasla šikara koju ja nisam mogao iskrčiti radi prevelikog troška. Nudio sam komad zemljišta neka potok izravnaju, svi bi profitirali, a i župnik, ali nije išlo.

Što se tiče visoke šume više je uživaju Markuševčani nego ja. Možda novi župnik kao domaći sin će biti sretniji, poštegen od štetočinaca. Šuma je mlada pak će on dobiti prirast. Ja već puno godina nemam ni toliko da bi lugara mogao platiti. Kupovao sam drva i grijao se granjem i repovima bukvića koji su ostajali iza štetočinaca. Prijavljivao sam , sude vodio, ali od štete ništa.

Lukno je uskraćeno već 18 godina.

Svaki dan očekujem nasljednika da mogu otići u mir dok sam još kako pri zdravlju jer se bojim da ne nastradam na kojem ekskurgu ili u crkvi.

Dne 17. siječnja oprostio sam se od župljana u crkvi i najavio i preporučio novog mladog župnika. Ja sam ovdje službovao u svemu 38 godina i 10 mjeseci a čitave službe imam 43 godine i 6 mjeseci.

